

FOTO: ANDERS DEBEL HANSEN

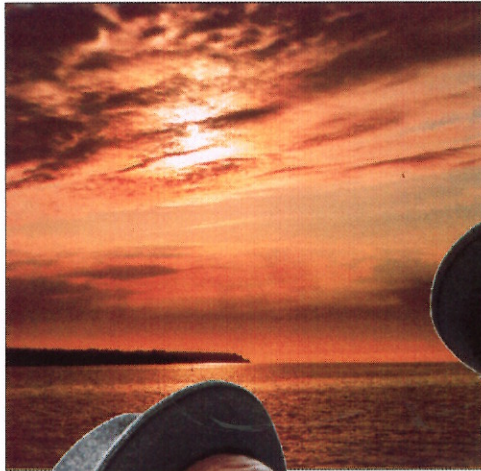

Fryd. Cykelmyggen Egon for fuldt dæktryk på Østre Gasværk. **Side 6**

Cy Twombly. En af det 20. århundredes helt store kunstnere mindes. **Side 10**

FOTO: KIRSTEN KLEIN

Livsrejse. Hans Edvard Nørregård-Nielsen har skrevet sig igennem Limfjorden og sit eget liv i pragtværk med billeder af Kirsten Klein. **Side 7**

Anti-komedi. Der er masser af Passer i filmen om Dirch. **Side 5**

Kultur

Bersærker gang. Svenske Natalie Djurberg har skabt sit helt eget grupvækkende, teatraliske og forførende univers af modellervoksdukker.

Danse Macabre

AF METTE SANDBYE

Der udklækkes hvert år tusindvis af virkelig gode unge kunstnere fra alverdens kunstakademier. Men relativt få af dem trænger for alvor igennem og gør international karriere. Hvis man skal lykkes med det, så er det en god idé at komme på noget helt nyt, anderledes, originalt og samtidig umiddelbart genkendeligt for et bredt globalt publikum. Man må skabe sit eget tydelige »brand« eller sin »signatur« med et mindre merkantilt udtryk. Sådant en kunstner er svenske Natalie Djurberg (f. 1978), der tog afgang fra Malmö Kunstakademi i 2002 og i dag bor i Berlin. Har man én gang set en af hendes specielle såkaldte »claymation film« eller animationsfilm med modellervoksdukker, vil man helt sikkert kunne huske den.

I 2009 vandt hun da også fortjent den prestigøse Solvløve på Venedigbiennalen for en eventyrlig, teatralisk, forførende og samtidig afsindigt grotesk totalinstallation, som bestod af en nattebelyst have af mystiske papmachéblomster, hvori tre af hendes karakteristiske film var installeret. Det er en af disse film, vi fra i morgen kan møde på Gl Strand i selskab med flere andre film i en omfattende totalinstallation. For siden Venedig har Djurberg i stigende grad kombineret sit filmunivers med skulpturelle installationer.

Gl Strand har i de senere år formået at profilere sig fra Københavns øvrige kunsthaller med en stribe markante og ganske spektakulært under-

holdende soloudstillinger af store internationale navne. Som for nylig David Lynch og Louise Bourgeois og for lidt længere siden den ekstremt interessante Kara Walker. Og nu altså den første større danske præsentation af denne internationale komet, som Natalie Djurberg er blevet. Der er faktisk ligheder mellem Kara Walker og Djurberg, idet begge laver film ved hjælp af gamle teknikker, som man især kender fra eventyrfilm for børn, bl.a. fra sådan noget som den tjekkiske filmtradition. Walker laver papirklipanimationer og Djurberg sætter liv i modellervoksfigurer ved hjælp af en på én gang primitiv og tidskrævende »stop-motion« animationsteknik, hvor man rykker lidt på figurerne, tager et billede, rykker igen osv., så det til sidst ser ud, som om figurerne er levende. Og begge twister det på overfladen forførende barnlige univers ved at fylde det med groteske figurer, vold og mareridtsagtige tableauer. For Walker handler det ofte om en kombination af kolonialisme, racisme og kvindeundertrykkelse, ligesom kønnet og kroppen er et centralt omdrejningspunkt for Djurberg.

SNAKES Knows it's Yoga hedder udstillingen, som »udspiller sig« omkring tre videoer. Djurberg opbygger sine groteske tableauer og modellervoksfigurer i sit atelier, filmer dem i samlede sekvenser på ca. 5 minutter, og dernæst tilsætter den svenske komponist Hans Berg (f. 1978) en intens og medskabende lyd- og musikside, der ofte går fra det løkkende meditative til det psykedeltiske mareridtsagtige. I filmen, der bærer udstillingens mærkelige navn, møder vi en såkaldt »yogi«, en nogen mediterende mand

kun iklædt et lændeklæde, der omslutes af en slange. Slangen med de udstående røde øjne snor sig om den gradvis mere ekstatiske mand, leger med ham, for til sidst at rive ham i småstykker. Det røde modellervoksblod vælter ud af ham, så man nærmest må vende sig væk i væmmelse. For selvom Djurbergs figurer er klodset udført, man kan se de tråde, de hænger i, og stop-motion-produktionen gør dem primitivt hakkende at se på, så er de alligevel uhyre forførende og nærmest fysisk gribende, forstærket af Hans Bergs kongenielle lydside.

I den anden film, uden titel, har vi også at gøre med et menneske, der foretager sig noget med et dyr. En kvinde leger med en skriggrøn frø, lader den bevæge sig over hele hendes krop, tungekysser den med sin lange røde og meget fysiske tunge, for derefter at lade sig rive med af en hallucinatorisk tilstand, der muligvis er forårsaget af kysset. Og endelig møder vi i den tredje film *Greed* nogle katolske præster med store næser og krogede fingre, der holder en nogen ung kvinde fanget under deres kjortler. Da hun endelig får revet sig løs, møder hun en anden nogen kvinde, som flår huden af hende ind til det bare ståltrådsskelet.

Imellem de tre film er der installeret en lang række museumsvitruiner med groteske figurer skabt af silikone, voks, plast, hår og ståltråd. Rummene er holdt i et teatralisk mørke, oplyst af de farvede neonør i klare psykedeltiske farver, som indrammer nogle af vitruinerne og kaster lyset op på væggene. Figurerne er inspireret af filmene, men optræder ikke direkte i dem, og de er skabt i et mere holdbart materiale end

modellervoks: mænd i kvindekjoler, rotter der æder små mennesker, eremitter, flagellanter (selvpiskere), Jesusagtige figurer, nøgne sirener, shamaner, falkirer, præster, troldre. Mange af dem er indsmurt i blod, slim, lort og alle tænkelige sekreter.

De fleste er formet på den karakteristiske Djurberg-måde, som man også finder i filmene: en slags Bratzdukker gået bersærk med overdrevent lange lemmer, store fødder, store hoveder, store udstående øjne og røde trutmund. Der er ikke nogen egentlig handling i eller entydig tolkning af filmene, som mere chokerer eller vækker følelser eller undren, end de tilfredsstillende et begær efter fortælling, forløsning og kausal sammenhæng. Overordnet fremstiller udstillingen versioner af menneskelig tro, overtro, religiositet og spiritualitet med referencer til alverdens religioner. Men skønt og helligt er det på ingen måde. Djurberg fremstiller snarere et dobbelttydigt univers af sameksisterende lidelse og seksuel nydelse, smerte og ekstase, skønhed og grotesk grimhed, lys og mørke; alt sammen inkarneret i disse eventyrlige teatraliske figurer, som man på én gang fascineres af, mores over og frastødes af.

DE tre nævnte film og de mange groteske figurtableauer skal ses som én sammenhængende installation, men i tillæg vises fem af Djurbergs ældre film, bl.a. det værk, der i 2004 gjorde hende verdenskendt: *Tiger Licking Girl's Butt*. En ung kvinde har en tiger på sit pigeværelse, som til hendes store nydelse slikker hende bagfra, hvorefter hun inviterer den med op i sengen. Som i alle filmene veksler Djurberg

mellem totalbilleder og nærbilleder, hvor man ser ekstatisk roterende øjenhuler, røde tunger der synes at leve deres eget slangeagtige liv, og klodset formet modellervokshud. Alle disse film hænger tydeligt sammen med de nye, men udvider temakredsen til at handle om overgangen fra barn til voksen og hermed indgangen til seksualiteten, og om generationsopgør med megafede mødre, der kvæler deres døtre og strenge fædre, der ledsaget af munter cirkusmusik bliver slået til døde af deres oprørske pigebørn. Eller raceproblematikken inddrages, når en smuk sort ballerina danser yndigt på et hvidt og lysere kagebord, som hun ender med i en blanding af dyb sorg og sanselig nydelse at rasere til splattet ukendelighed.

Skønt både film og figurer er udformet med en barnagtig klodsethed er det en udstilling, hvor man fascineres af det gennemførte, nordet tidskrævende håndværk, skabt af en dybt original billedkunstner i samarbejde med hendes faste komponist, Natalie Djurbergs på overfladen eventyrlige værker er spektakulært løkkende, samtidig med at de er effektivt væmmelige, tabu- og grænseoverskridende og sommetider næsten lattervækkende. Hun beskæftiger sig med urgamle temaer som tro og overtro, køn og begær, magt og underkastelse, men gør det i en overrumplende form, der trækker på gammelt dukkehåndværk men fører det over i en helt nutidig kunstsammenhæng.

Natalie Djurberg: »Snakes Knows it's Yoga« med musik af Hans Berg. Gl Strand, åbner i morgen d. 27. aug. og varer til 13. nov. *Stort ill. katalog.*